

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 583

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Έν Αθήναις, 8 Σεπτεμβρίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	
Έν Αθήναις	φρ. 8.—
Ταῖς ἐπαρχίαις	8.50
Έν τῷ ἑξωτερικῷ	φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσσίᾳ	ρούβλ. 6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
Διμυλλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—Καρόλου Μερουβέλλ: ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — Έδμόνδου δὲ Ἀμίτσις: ΙΣΠΑΝΙΑ. — Μήττου Χατζοπούλου: Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ.	

ΓΡΑΦΕΙΟΝ	
ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10	
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.	

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Σήμερον ὄλαι ἐφόρουσαν λευκά· καὶ ἡ Ἰωάννα αὐτὴ ἐπίσης ἐφόρει λευκά, ἐν τῷ μέσῳ ἀφθονωτάτων λευκῶν ἀνθέων. Ἡ λεπτὴ Ἰαπωνίς, μὲ τὸ μεταυχένιον αὐτῆς καὶ μὲ τὰς μακρὰς καρφίδας, μὲ τὸν παρφυροῦν καὶ διαπεποικιλμένον ἐκ τῶν πτηνῶν χιτῶνα αὐτῆς, ἀπῆρχετο τοῦ κόσμου ἐν λευκῇ περιβολῇ.

— Πόσον ἐμεγάλωσαν! ἐψιθύρισε ἡ Ἑλένη, ἥτις ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

Ὅλαι ἦσαν ἐκεῖ· ἡ κόρη τῆς μόνον ἔλειπε. Ὁ κύριος Ραμβώδος ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῇ Ἰαπωνικῇ σκιάδι, ἀλλ' ἐστάθη ἐν τῇ θύρᾳ· ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ τὴν νεκρικὴν ἀκολουθίαν βαδίζουσαν· πολλαὶ κυραὶ ἔσπευσαν καὶ ἐξέφρασαν αὐτῇ τὰ συλλυπητήριά των, ἐνῶ τὰ παιδιὰ τὴν ἐθεώρουν διὰ τῶν ἐκπεπληγμένων αὐτῶν ὀφθαλμῶν.

Έν τοσοῦτῳ ἡ Παυλίνα περιστρέφετο ἔνθεν κακεῖθεν, δίδουσα διαταγὰς, ἐταπεινῶν τὴν φωνὴν τῆς, ὅπως ἐκδηλοῖτο τὸ πένθος τῆς, ἐπελανθάνετο ὅμως ἐαυτῆς πολλὰκις.

— Ἐμπρός, φρόνιμα, πρόσεχε σὺ καλὰ, ὦ, τὸ ζῶν! νά, ἐλερώθης... Ὁά ἔλθω νὰ σὲ πιάσω, μὴ σαλεύης.

Ἡ νεκροπομπὸς ἀμαζὰς ἔφθασεν· ἠδύναντο νὰ ἐκκινήσουν. Ἡ κυρία Δεβέρλου ἐνεφανίσθη καὶ ἐφώνησεν:

— Ἐλησμένησαν τὰ μπουκέτα! Παυλίνα, φέρε γρήγορα τὰ μπουκέτα.

Ἐπηκολούθησε μικρὰ σύγχυσις· εἶχον προετοιμάσει ἀνὰ μίαν ἀνθοδέσμη ἐκ ρόδων λευκῶν, δι' ἐκάστην μικρὰν κόρην· ἐδέησε νὰ διανεῖμουν τὰ ρόδα αὐτά· τὰ παιδιὰ ἐκπεπληγμένα, ἐκράτουν τὰς ὀγκώδεις αὐτῶν ἀνθοδέσμας πρὸ αὐτῶν, ὡς λαμπάδας. Ὁ Λουκιανός, ὅστις δὲν ἀπεμακρύνθη τῆς Μαργαρίτας, ἀνέπνευσε μεθ' ἡδυπαθείας, ἐφ' ὅσον ἐκείνη τῷ ἔθετε τὰ ἄνθη τῆς εἰς τὸ πρόσωπον· ὅλα τὰ παιδιὰ ἐκείνα μὲ τὰς ἀνθοφόρους χεῖρας των διεγέλων εἰς τὸν ἥλιον καὶ κατόπιν ἐφάνινοντο σκεπτικά, ἀκολουθοῦντα διὰ τῶν βλεμμάτων τὸ φέρετρον, τὸ ὁποῖον ἀνθρώποι, ἐπὶ τούτῳ ἑλθόντες, ἐτοποθέτουν ἐπὶ τῆς νεκροπομπῆς ἀμαζῆς.

— Αὐτὴν ἔχουν μέσα; ἠρώτησεν ἡ Σοφία χαμηλοφώνως.

Ἡ ἀδελφὴ τῆς Λευκῆ ἐποίησε νεῦμά διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ κατόπιν ἐψιθύρισε καὶ αὐτὴ:

— Διὰ τοὺς μεγάλους γίνεται πολὺ μεγαλότερον ἀπὸ αὐτό.

Ἐμίλει περὶ τοῦ φερέτρου καὶ ἐξέτεινε τοὺς βραχίονάς

τῆς ἐφ' ὅσον ἠδύνετο, ἀλλ' ἡ μικρὰ Μαργαρίτα ἐγέλασεν, ἔχουσα τὴν ρίνα ἐντὸς τῶν ἀνθέων, λέγουσα ὅτι ἐγαργαλίζετο· τότε καὶ ἄλλαι τὴν ἐμιμήθησαν, ὅπως δοκίμασούν, ἀλλὰ τὰς ἐπέπληξαν καὶ ἀμέσως ἀνέλαβον τὴν σοβαρότητά των.

Ἐξῶ ἡ νεκρικὴ συνοδία ἐπροχώρει κατὰ σειράν· κατὰ τὴν γωνίαν τῆς οἰοῦ Vineuse, γυνὴ ἀσκεπῆς, φοροῦσα πεπαλαιωμένα ὑποδήματα, ἔκλαιε καὶ ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυά τῆς διὰ τῆς γωνίας τῆς ἐμπροσθένος τῆς· πρόσωπά τινά ἐξῆλθον τῶν παραθύρων καὶ ἐψιθύρισαν διαφόρους συγχινητικὰς ἐκφράσεις.

Ἡ νεκροφόρος ἀμαζὰ ἐκυλίετο ἀθορύβως, κεκαλυμμένη ἐκ ζωγραφιδῶν λευκῶν μετὰ ἀργυρῶν θυσάνων καὶ ἠκούετο μόνον τὸ ρυθμικὸν βᾶδισμα τῶν δύο λευκῶν καὶ ὑπερηφάνων ἵππων, πληττόντων τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν των.

Ἐπὶ τοῦ ἄρματος ἐκείνου ὑπῆρχε μεγίστη ἀφθονία ἀνθέων, ἀνθοδεσμῶν καὶ στεφάνων, διὰ τῶν ὁποίων σχεδὸν ἐκαλύπτετο τὸ φέρετρον. Ἐλαφροὶ κλονισμοὶ διέσειον τὰς ἐπισωρευμένας ἀνθοδέσμας καὶ ἡ ἀμαζὰ ἔσπειρεν εἰς τὸν δρόμον τῆς κλάδους πετελεῶν καὶ ἄλλων ἀνθέων.

Ἐκ τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς ἀμάξης, ἵπταντο μακρὰ ταινίαι, μεταξωταί, λευκοῦ χρώματος, τὰς ὁποίας ἐκράτουν τέσσαρες μικραὶ κόραι, ἡ Σοφία, ἡ Μαργαρίτα, μία Δεσποσύνη Λαθασέρ, καὶ ἡ μικρὰ Γουιρόνδου, ἥτις ἦτο τόσο μικρὰ, καὶ τόσο εὐκόλως προσέκοπτεν, ὥστε ἡ μήτηρ τῆς, εὐρισκομένη πλησίον αὐτῆς, ὑπεχρεοῦτο νὰ τὴν ὑποβοηθῇ· αἱ λοιπαί, συστελλόμεναι, περιεκύκλουν τὴν νεκροφόρον ἀμαζάν, κρατοῦσα τὰς λευκὰς αὐτῶν ἀνθοδέσμας εἰς τὰς χεῖρας. Ἐβαδίζον ἡρέμα, καὶ τὰ κρήδεμνα αὐτῶν ἀνίπταντο· αἱ ὁδοὶ ἐκαλύπτοτο ὑπὸ τῆς λευκῆς μουσελίνης, ὡς εἰ διήρχετο ἐπ' αὐτῶν νέφος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου χαριέσταται κεφαλαὶ μικρῶν Χερουβιμ ἐμειδίων. Ὅπισθεν τοῦ κυρίου Ρεμβώδου, μὲ τὸ πρόσωπον ὠχρὸν καὶ τεταπεινωμένον, παρηκολούθουν κυραὶ τινὲς μετὰ τῶν μικρῶν κορασίων. Ἡ Ροζαλία, ὁ Ζεφυρίνος καὶ ὅλοι οἱ ὑπηρέται τοῦ ἱατροῦ Δεβέρλου.

Πέντε πένθιμοι ἀμαζαὶ κεναὶ παρηκολούθουν.

Εἰς τὴν ὁδόν, κατάφωτον ἐκ τοῦ ἡλίου, σμήνος λευκῶν περιστερῶν ἀπέπτη, ἐπὶ τῇ διαβάσει τοῦ ἄρματος αὐτοῦ τῆς ἀνοίξεως.

— Θεέ μου! ὁποία πληγὴς! ἐπαιέλαθεν ἡ κυρία Δεβέρ-

λου βλέπουσα τὸ φέρετρον νὰ κλονίζεται, ἐὰν ὁ Ἑρρίκος ἠδύνατο νὰ ἀποφύγῃ τὸ συμβούλιον ἐκεῖνο, θὰ τοῦ τὸ ἔλεγα.

Δὲν ἐγνώριζε τί ἐπραττεν ἡ Ἑλένη, τὴν ὁποίαν ἀφῆκε καταβεβλημένην ἐπὶ ἔδρας τινὸς ἐν τῇ ἰαπωνικῇ σκιάδι. Ἐὰν ὁ Ἑρρίκος ἔμενε, θὰ εὕρισκετο πλησίον της καὶ θὰ ἠδύνατο καὶ πάλιν νὰ τὴν παρηγορήσῃ· αὐτὸ ἦτο πολὺ δυσάρεστον, νὰ μὴ εὕρισκεται ἐκεῖ.

Εὐτυχῶς ἡ δεσποσύνη Αὐρηλία λίαν εὐχαρίστως ἀνέλαβε νὰ τὴν παρηγορήσῃ καὶ νὰ τὴν συντροφεύσῃ· αὐτὴ δὲν ἠγάπα διόλου τὰ σκυθρωπὰ πράγματα· καὶ βεβαίως ἤθελε καταγίνειν νὰ προετοιμάσῃ κανὲν πρόγευμα διὰ τὰ παιδιά, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των.

Ἡ κυρία Δαβέρλου ἔσπευσε νὰ προφθάσῃ τὴν νεκρικὴν συνοδίαν, διευθυνομένην πρὸς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τῆς ὁδοῦ Παρισῆ.

Ἦδη ὁ κῆπος ἦτο κενός, οἱ ἐργάται συνέπυσσον τὰ περιπετάσματα καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἐν τῇ θέσει, ἐν ἣ ἦτο τοποθετημένη ἡ Ἰωάννα, εἰμὴ τὰ ἀποφυλλισθέντα πέταλα καμελίας καὶ ἡ Ἑλένη, ὑποκύψασα αἰφνυδίως ἐν τῇ μονώσει καὶ τῇ μεγάλῃ ἐκείνῃ σιγῇ, ἐδοκίμαζε τὴν προτέραν αὐτῆς ἀγωνίαν, τὴν ἀπόστασιν τοῦ αἰώνιου ἀποχωρισμοῦ.

Νὰ εὐρεθῇ μίαν μόνον στιγμὴν πλησίον της, μίαν μόνον στιγμὴν. Ἡ ἐπίμονος καὶ σταθερὰ ἰδέα, ὅτι ἡ Ἰωάννα ἀπεχωρίσθη ἐκ τῆς ζωῆς τεθλιμμένη καὶ μὲ τὸ πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ κατηφές ἐκ μνησικακίας, τῇ ἐπροξένει τὴν ἐντύπωσιν, ἣν προκαλεῖ ὁ πεπυρακτωμένος σίδηρος ἐπὶ τῆς σαρκός.

Τότε, βλέπουσα ὅτι ἡ δεσποσύνη Αὐρηλία τὴν παρὰ φύλαττε, συνέλαβε τὴν δολίαν προαίρεσιν νὰ διαλάβῃ τὴν προσοχὴν της καὶ νὰ τρέξῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

— Μάλιστα εἶνε ἀληθὺς μεγάλη ἀπώλεια, ἐπανελάμβεν ἡ γεροντοκόρη καθημένη ἐπὶ τοῦ καθίσματός της, ἔχετε δίκαιον. Ἐγὼ ἂν εἶχα παιδιά, ἤθελον τὰ λατρεύειν καὶ ἰδίως τὰς μικρὰς κόρας. Λοιπὸν ὁσάκις σκεφθῶ τί δύναται νὰ συμβῇ ὡς τόρα, παραδείγματος χάριν, μένω πολὺ εὐχαριστημένη, ὅτι ἀπέφυγα τὸν γάμον· ὁ ἄγαμος βίος μᾶς προφυλάττει ἀπὸ πολλὰς θλίψεως.

Ἐπίστευεν ὅτι τὴν παρηγορεῖ καὶ τῇ ὠμίλει διὰ φίλην της τινά, ἥτις εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ χάσῃ ἑξ ἑκείνων, ὡς καὶ περὶ ἄλλης τινός, ἥτις, ἀφοῦ ἔμεινε μόνη μετὰ τοῦ υἱοῦ της, τὴν ἐκτύπα καθ' ἐκάστην, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἀπέθανε καὶ αὐτός, χωρὶς ἡ μήτηρ των νὰ αἰσθανθῇ τὴν παραμικρὰν θλίψιν.

Ἡ Ἑλένη προσεποιεῖτο ὅτι τὴν ἤκουε· δὲν ἐκινεῖτο παντάπασι, κατεχομένη μόνον ὑπὸ ἑλαφροῦ τρόμου ἀνυπομονησίας.

— Νὰ τόρα ποῦ εἶσαι ἡσυχωτέρα, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ δεσποσύνη Αὐρηλία.

Θεέ μου! πόσον καλοὶ εἶνε ἐνίοτε οἱ παρηγορητικοὶ λόγοι!

Ἡ θύρα τοῦ ἐστιατορίου ὠδήγει πρὸς τὴν Ἰαπωνικὴν σκιάδα· ἀνηγέρθη καὶ ὤθησε τὴν θύραν αὐτὴν ἐπιμηκύνουσα τὸν τράχηλον· πινάκια ἐκ πλακοῦντος ἐκάλυπτον τὴν τράπεζαν. Ἡ Ἑλένη ταχύτατα διέφυγε διὰ τοῦ κήπου· αἱ κιγκλίδες ἦσαν εἰσέτι ἡνεωγμέναι· οἱ ἐργάται τῶν ἐπικηδείων πομπῶν εἶχον ἀναχωρήσει.

Ἀριστερόθεν τῆς ὁδοῦ Vineuse εὕρισκεται ἡ ὁδὸς τῆς Δεξαμενῆς καὶ δι' αὐτῆς μεταβαίνει τις εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Παρισῆ.

Τοῖχος ὑψηλὸς ἐγείρεται ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς Ἀλάλου. Τὸ κοιμητήριον ἀπαρτίζεται ἐξ ἀνδρήρου, ὅπερ ὑπερέχει κατὰ τὸ ὕψος καὶ αὐτοῦ τοῦ Τροκαδέρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ὁλοκλήρως τῶν Παρισίων. Μὲ εἰκοσι βήματα ἡ Ἑλένη εὐρέθη πρὸ τῆς χαίνουσας θύρας τοῦ νεκροταφείου.

Διελθούσα τὴν ἔρημον ἔκτασιν τοῦ κοιμητηρίου, κατεχομένην ὑπὸ τάφων λευκῶν καὶ μελανῶν σταυρῶν, εἰσῆλθε.

Δύο ὑπερμεγέθεις πετέλαι ἐβλάστανόν κατὰ τὰς δύο γωνίας τοῦ πρώτου διαδρόμου, ἔνθα ἔθαπτον σπανίως· ἄφρων χλόη ἐβλάστανεν ἐκεῖ, κυπάρισσοί τινες ἔτεμον τὸ χλοερὸν ἐμπέτασμα διὰ τῶν σκοτεινῶν στελεχῶν. Ἡ Ἑλένη ἐπροχώρησε κατ' εὐθείαν· σπεῖρα στρουθίων ποτηθεῖσα ἀπέπτη· Ὁ νεκροθάπτης κεκμηκὼς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξηκόντισε βλέμμα ἐπὶ τοῦ πτυχοῦ τοῦ ἀναυφισθῆναι ἐσκέφθη ὅτι ἡ νεκρικὴ πομπὴ δὲν εἶχε φθάσει εἰσέτι.

Τὴν κοιμητήριον ἦτο κενόν διηυθύνθη δεξιὰ καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ ἀνδρήρου.

Μόλις ἐπροχώρησε, παρετήρησεν ὀπισθὲν της μίαν ἀνθοδέσμην ἀπὸ ἀκκακίας μετὰ λεπτῶν καὶ μικρῶν φυλλαρίων, ἐνῶ κύπτοντες ἔμελλον νὰ καταβιβάζωσιν ἐν τῷ τάφῳ τὸ πτώμα τῆς Ἰωάννας.

Ὁ ἀββάς Γιοῦδος, ἔχων τὴν χεῖρα τεταμένην, ἀπέτεινε τὰς τελευταίας αὐτοῦ εὐχάς, ἤκουσε μάλιστα καὶ τὸν ὑπόκωφον ἦχον τοῦ λίθου τοῦ μνήματος, ὅστις εἶχεν ἐπιπέσει. Τὸ πᾶν συνετελέσθη.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Παυλίνα τὴν διέκρινε καὶ ἐπεδείκνυνεν αὐτὴν διὰ τοῦ δακτύλου πρὸς τὴν κυρίαν Δαβέρλου, ἥτις σφοδρῶς ἐλυπήθη καὶ ἐψιθύρισε:

— Πῶς ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ! ἀλλ' εἶνε ἐντελὲς ἀπηγορευμένον, αὐτὸ εἶναι ἐναντίον τῆς ἐθιμοτυπίας.

Ἐπλησίασε καὶ τῆς ὑπέδειξε διὰ καταλλήλου ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας ὅτι ἀπεδοκίμαζε τὴν διαγωγὴν της, καὶ ἄλλαι κυρίαι ἐπλησίασαν ὠθούμεναι ἐκ τῆς περιεργείας. Ὁ κ. Ραμβώδος τὴν ἐπλησίασεν ἱστάμενος ὀρθος καὶ σιωπηλὸς ἐνώπιόν της. Ἐκείνη εἶχε σιτηριχθῇ ἐπὶ ἀκκακίας τινός, διότι ἠθάνετο ὅτι θὰ ἐλιποθύμει, καὶ ἐνῶ ἀπεκρίνετο διὰ τινος κλίσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὰς ἀπενθυνομένας αὐτῇ παραμυθίας, μία μόνη ἰδέα τὴν ἐβασάνιζεν ὅτι εἶχε φθάσει πολὺ ἄργα καὶ ὅτι ἤκουσε μόνον τὸν κρότον τοῦ λίθου, τοῦ καλύπτοντος τὸν τάφον της, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐστρέφοντο πάντοτε ἐπὶ τοῦ τάφου, τοῦ ὁποῦ φύλαξ τις τοῦ κοιμητηρίου ἐκαθάρτιζε τὸν διάδρομον.

— Παυλίνα! πρόσεχε διὰ τὰ παιδιά, ἐπανελάμβανεν ἡ κυρία Δαβέρλου.

Αἱ μικραὶ κόραι, κεκλιμέναι ἐπὶ τῶν γονάτων, ἀνηγέρθησαν ὡς σπειρά τις στρουθίων, τινὲς αὐτῶν πᾶρα πολὺ μικρά, ἔχουσαι τὰ γόνατα κεκρυμμένα ἐντὸς τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν, ἐκάθηντο κατὰ γῆς· ἐδέησε καὶ αὐταὶ νὰ ἐγερθῶσιν.

Ἐφ' ὅσον κατεβίβαζον τὸ πτώμα τῆς Ἰωάννας αἱ μεγαλύτεραι αὐτῶν ἐπεμήκυνον τὸν τράχηλον, ὅπως παρατηρήσωσιν εἰς τὸ βάθος τοῦ τάφου, ὅστις ἦτο σκοτεινός καὶ κατὰμαυρός· ἀληθὺς φρίκη τὰς κατέλαβε καὶ ὠχρίασαν.

Ἡ Σοφία διεβεβαίου χαμηλοφώνως ὅτι θὰ περιέμενεν ἐκεῖ μέσα ἐπὶ πολλὰ ἔτη, πᾶρα πολλὰ ἔτη.

— Ἀκόμη καὶ τὴν νύκτα, ἠρώτησέ τις τῶν δεσποινίδων Λαβασέρ;

— Βεβαίως καὶ τὴν νύκτα ἐπίσης. ὦ! ἡ νύξ ἐδῶ, Λευκὴ, θὰ ἦναι ὁ θάνατος.

Ὅλοι προσέβλεψαν ἀλλήλας μὲ ὄμματα ἐκπεπληγμένα, ὡς ὅτε διηγεῖται τις πρὸς αὐτὰς ἱστορίαν κλεπτῶν, καὶ ὅταν ἀνηγέρθησαν ἐλεύθεροι περίξ τοῦ τάφου, ἔλαβεν αὐτὴς τὸ φυσικόν του χρῶμα· ὅλα αὐτὰ δὲν ἦσαν ἀληθῆ· ἦσαν ἀπλῶς μόνον μῦθος διὰ νὰ γελῶσιν, καθ' ὅσον ἐκεῖ ἦτο πολὺ ὠραῖα. Ὁ κῆπος αὐτὸς ἦτο πολὺ εὐχάριστος μὲ τὰ ἄφθονα αὐτοῦ χλοάσματα· πόσον ὠραῖα θὰ ἠδύνατο νὰ παίζωσι τὸ κρυφτό, ὀπίσω ἀπὸ αὐτὰς τὰς πέτρας. Οἱ μικροὶ πόδες των ἐχόρευον ἤδη καὶ αἱ λευκαὶ αὐτῶν ἐσθῆτες ἐθρόουν καὶ ὁμοιάζον πρὸς μελίσσας. Ἐν τῇ σιγῇ τῶν τάφων θερμὴ καὶ βαθεῖα ἀκτινοβολία τοῦ ἡλίου προσέβαλε

τὴν παιδικὴν ταύτην εἰκόνα. Ὁ Λουκιανὸς ἐπέτυχεν ἐπὶ τέλους νὰ χῶσῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ὑπὸ τὸν πέτασον τῆς Μαργαρίτας, ὅπως ψηλαφήσῃ τοὺς βοστρύχους της. Ἐκυριεύθη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ, ἐὰν δὲν ἐπέπασεν ἐπ' αὐτῶν καμμίαν κόνιν ὅπως καθιστᾷ αὐτὰς τόσον κινεῖν. ἢ μικρὰ ἐτέρπετο, κατόπιν δὲ τῇ εἶπεν, ὅτι ἐπεθυμοῦσε νὰ τὴν λάβῃ ὡς σύζυγον.

Ἡ Μαργαρίτα ἐδέχετο εὐχαρίστως, ἐξέφραξεν ὅμως τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν τῆς ἤρεσε διόλου νὰ τὴν τραβᾷ ἀπὸ τὰ μαλλιά. αὐτὸς ἐξηκολούθει εἰσέτι νὰ τὴν θωπεύῃ καὶ ἔλεγεν ὅτι τὰ εὗρισκε ἀπαλὰ ὡς τὸν ἐξαίρετον χάρτην τῶν ἐπιστολῶν.

— Μὴν ἀπομακρύνεσαι τόσον πολὺ, ἐφώνησεν ἡ Παυλίνα.

— Λοιπὸν! ἂς ἀναχωρήσωμεν, προσέθηκεν ἡ κυρία Δεσέρλου, δὲν ἔχομεν πλέον νὰ κάμωμεν τίποτε ἐδῶ πέρα· ἄλλως τε καὶ τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ πεινοῦν.

Ἐδέησε νὰ συναθροίσουν τὰς πολὺ μικρὰς κόρας, αἱ ὁποῖαι εἶχον διασκορπισθῇ ὡς μαθήτριάς παρθεναγωγείου ἐν διασκεδάσει· τὰς ἠρίθμησαν καὶ ἔλειπε μόνον ἡ μικρὰ Γουϊρόνδου, ἥτις ἐπὶ τέλους ἀνευρέθη, περιδιαβαζούσα σοβαρῶς κρατοῦσα τὸ ἀλεξήλιον τῆς μητρὸς της, ἐπὶ τινος διαδρόμου.

Ἐπὶ τέλους αἱ κυρίαι διηυθύνθησαν πρὸς τὴν θύραν, ἔχουσαι πρὸ αὐτῶν τὸ κύμα τῶν λευκῶν ἐνδυμασιῶν. Ἡ κυρία Βερθιέρου συνεχάρετο τὴν Παυλίαν διὰ τοῦ γαμοῦ της, οἱ ὁποῖοι ἐμέλλον νὰ τελεσθῶσι τὸν ἐπόμενον μῆνα.

Ἡ κυρία Δεσέρλου ἔλεγεν ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤθελαν ἀναχωρῆσαι διὰ τὴν Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας μετὰ τοῦ συζύγου της καὶ τοῦ Λουκιανοῦ· ὁ κόσμος ἐβάδιζε καὶ μόνον ὁ Ζεφυρίνος μετὰ τῆς Ρυζαλίας ἐβράδυνον τὰ βήματα των, μένοντες ὀπίσω, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀπομακρυνθῶσι τῶν λοιπῶν. Καὶ ὡς ἀπεμακρύνθησαν, ἤνωσαν τοὺς βραχίονας ὑπερευχαριστημένοι ἐκ τοῦ περιπάτου αὐτῶν, μῶλὸν τὴν ἐγκάρδιον αὐτῶν θλίψιν.

Ἐβρέδυνον ἐπὶ πλέον τὰ βήματά των καὶ οἱ καλοὶ ἐρασταὶ ἐθέρμανον ἐπὶ πλέον τὰς ράχεις αὐτῶν εἰς τὸν ἥλιον, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὁδοπορίας των.

— Ἐλθετε, ἐπιθύρουν ὁ κύριος Ραμβῶδης.

Ἄλλ' ἡ Ἑλένη, διὰ τινος χειρονομίας, πρεσκάλεσεν αὐτὸν νὰ περιμείνῃ. Ἐμείνε μόνη καὶ ἐνόμιζεν ὅτι σελίς τοῦ βίου της ἀπεσπάρθη. Ὅταν πρεσπάρθη τοὺς τελευταίους ἀναχωροῦντας, ἐγονυπέτησε μετὰ κόπον ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς θυγατρὸς της. Ὁ ἀββᾶς Γιούβος, φέρων εἰσέτι τὸ λευκὸν αὐτοῦ ἄμφιον, δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐγερθῇ· ἀμφοτέρω προσευχήθησαν ἐπὶ μακρόν, κατόπιν, χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ, μετὰ τὸ χαριέστατον αὐτοῦ βλέμμα, τὸ ἐκφράζον συμπάθειαν καὶ συγγνώμην, ὁ ἱερεὺς τὴν ἐβόηθησε νὰ ἐγερθῇ.

— Δόσε της τὸν βραχιονά σου, ἐπιθύρουν ὁ ἀββᾶς πρὸς τὸν κύριον Ραμβῶδον.

Ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, οἱ Παρίσιοι ἐχρυσοῦντο ὑπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν πρωτῆς τῆς ἀνοιξέως· ἐν τῷ κοιμητηρίῳ εἰς σπίνος ἐκελεύει.

Ε

Δύο ὁλόκληρα ἔτη παρήλθον. Πρωτῶν τινὰ τοῦ Δεκεμβρίου τὸ μικρὸν κοιμητήριον ἐκοιμάτο ἐντὸς τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους. Ἡ χιών ἐπιπτεν ἀκόμη ἀπὸ τῆς προτερίας, χιών λεπτή, τὴν ὁποίαν ὁ βορρᾶς ἐπεσώρευεν ἐκεῖ. Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις ἦτο ὠχρὸς· νιφάδες χιόνος ἐπιπτον μετὰ τὴν πτητικὴν ἐλαφρότητα πτελῶν· ἡ χιών, ἀποφυγίσαν ἡδὴ, ἐσχημάτισε παχυτάτην διφθέραν, χρώματος κύκνου καὶ περιεκαλύψε τὰς ἐπάλλξεις τοῦ ἀνδρός.

Ἐκείθεν τῆς λευκῆς ὀθόνης, ἐν τῇ ὁμιχλώδει καὶ ὠχρᾷ ἀτμοσφαίρᾳ, οἱ Παρίσιοι ἐξηφανίζοντο.

Ἡ κυρία Ραμβῶδου, κεκλιμένη ἐπὶ τῶν γονάτων, παρὰ τοῦ τάφου τῆς θυγατρὸς της ἐπὶ τῆς χιόνος, προσηύχετο εἰσέτι. Ὁ σύζυγός της, σιωπηλός, εἶχεν ἀνεγερθῇ πρὸ ὀλίγου. Εἶχον τελέσει τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον ἐν Μασσαλίᾳ.

Ὁ κύριος Ραμβῶδης ἐξεποίησε τὸν ἐμπορικὸν αὐτοῦ οἶκον, ἐκ ἀποικιακῶν προϊόντων καὶ εὗρίσκετο ἐν Παρίσις ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν, ὅπως ἐξομαλύνῃ πάντα λογαριασμόν. Ἡ ἄμαξα, ἥτις ἀνέμενεν αὐτοὺς κατὰ τὴν ὁδὸν Δεξαμενῆς, ὤφειλε νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ ξενοδοχείου, ὅπως λάβῃ τοὺς ὁδοιπορικοὺς αὐτῶν σάκκους καὶ τοὺς μεταφέρῃ εἰς τὸν σιδηρόδρομον.

Ἡ Ἑλένη παρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὸ ταξιδίδιον τοῦτο, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ γονυπετήσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς Ἰωάννας.

Περιέμενε λοιπὸν ἀκίνητος, μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ὡς ἀφηρημένη, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τὸ παράπαν τὸ ψυχρὸν ἔδαφος, τὸ ὁποῖον ἐπάγωνε τὰ γόνατά της. Ὁ ἀνεμὸς εἶχεν ἤδη κοπάσει· ὁ κύριος Ραμβῶδης περιεπάτησεν ὀλίγον ἐπὶ τοῦ ἀνδρός, ὅπως μείνῃ ἐλευθέρα ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἀφῶνους αὐτῆς θλίψεως καὶ τῶν πικρῶν ἀναμνήσεών της.

Ὀμίχλη ἠγείρετο ἐκ τῶν προαστείων τῶν Παρισίων, ἡ πόλις μολυβδόχρους ἐρχίετο ὡς νεκρὰ ὑπὸ τὴν βραδείαν πτώσιν τῶν τελευταίων νιφάδων τῆς χιόνος, αἱ ὁποῖαι ἐφραινόντο ἐπιβραδύνουσαι τὴν πτώσιν των. ὅταν ἐπλησίαζον τὰς στέγας, ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἐτοποθετοῦντο ἀκαταπαύστως κατὰ χιλιάδας μετὰ τασύτης σιωπῆς, ὥστε καὶ τὰ φυλλορροῦντα ἄνθη ἐσχηματίζον μεγαλειτέρον θόρυβον. Ἐρχίετο δὲ ὅτι ἡ λήθη ἐκάλυπτε τὴν ζωὴν ὡς ἐκ τῆς ἀπολύτου ἡρεμίας, μῶλὸν τὸ ἀπειρον πλῆθος τῶν κινουμένων, τῶν ὁποίων ἐξηφανίζετο ὁ ἦχος τῶν βημάτων ἐν τῷ ἀπείρῳ διαστήματι.

Ὁ οὐρανὸς ἐφωτιζετο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτιον ὁμοιομόρφως ὑπὸ γαλακτώδους τινὸς χρώματος, τὸ ὁποῖον οἱ καπνοὶ μετέβαλλον ἐνίοτε. Βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον φωτεινὰ νησίδια οὐρανῶν ἐσχηματίζοντο καὶ ἡ πόλις διὰ μιᾶς ἐπεφάνη τεμνομένη ὑπὸ τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν, τῶν ὁποίων αἱ σκιαραὶ ἐκτάσεις ἐσημείουν τὸ γιγαντώδες σύνολον τῶν τμημάτων.

Μετὰ πολλὴν ὥραν ἡ Ἑλένη ἀνηγέρθη· τὰ γόνατά της εἶχον ἀποτυπωθῇ ἐπὶ τῆς χιόνος· κεκαλυμμένη ὑπὸ εὐρέως ἐπανωφορίου, περιτετυλιγμένου διὰ σισυρῶν, ἐφάνετο κατὰ πολὺ μεγαλειτέρα ἐκ τῆς μετὰ τοὺς ὑψηλοὺς αὐτῆς ὤλους.

Ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ λευκότητι τὸ κόσμημα τοῦ πύλου της ἀποτελούμενον ἐκ κόμβου ἐκ μαύρου βελουδοῦ, ἔριπτεν ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς τὴν σκιὰν διαδήματος. Εἶχεν ἐπανακτήσει τὴν ἡρεμον εὐχρῶν τοῦ προσώπου αὐτῆς· οἱ φαεινοὶ ὀφθαλμοὶ της, οἱ λευκοὶ ὀδόντες καὶ ὁ στρογγύλος πῶγων αὐτῆς προσέδιδαν αὐτῇ ὕψος σταθερὸν καὶ ἔντιμον, ὁσάκις δ' ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, ἡ πλαγία αὐτῆς κατατομὴ ἐλάμβανε καὶ αὐθις τὴν καθαροτάτην ἀπεικόβυσιν ἀγάλματος· τὸ αἷμα αὐτῆς ἦτο λίαν ἡρεμον ὑπὸ τὴν ὑπνώτουςαν ὠχρότητα τῶν παρειῶν της καὶ ἐν γένει ἐφάνετο ἐπανελθούσα εἰς τὸ πρῶτον ὕψος τῆς τιμιότητός της. Δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της.

Ἡ γαλήνη τοῦ βίου της προσεκλήθη ἐκ τῆς ἀρχαίας θλίψεώς της καὶ ἔστατο ὀρθία πρὸ τοῦ τάφου. Ἀπλουστάτη στήλη, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο χαραγμένον τὸ ὄνομα τῆς Ἰωάννας, συνοδευόμενον μετὰ δύο ἡμερομηνίας, ἐδηλοῦ τὴν βραχεῖαν δωδεκαετὴ ὑπαρξιν τῆς μικρᾶς τεθνεώσης.

Πέραν αὐτῆς τὸ νεκροταφεῖον ἐξέτεινε τὴν λευκοτάτην αὐτοῦ καλύπτραν, τὴν ὁποίαν διερρήγνυσαν αἱ γωνίαι τῶν ἀμαυρωθέντων τάφων καὶ οἱ σιδηροὶ σταυροί, οἵτινες ὁμοιάζον πρὸς ἐκτεταμένους βραχίονας ὡς ἐκ τοῦ πένθους. Μόνον τὰ βήματα τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Ραμβῶδου εἶχον

σχηματίζει εἶδος τι ἀτραποῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ γωνίᾳ, οὐδαμοῦ δὲ ὑπῆρχεν ἑτέρα κηλὶς εἰς τὸν ἐρημον αὐτὸν τόπον, ἐνθα οἱ νεκροὶ ἀνεπαύοντο.

Ἐπὶ τῶν διαδρόμων ἐσχηματίζοντο φαντάσματα ἐκ τῶν δένδρων πρὸς στιγμὴν τμήμα χιόνος, εἶχε καταπέσει ἀ-θορύβως ἕκ τινος κλάδου, ἐπιβαρυνθέντος λίαν καὶ κατό-πιν οὐδὲν πλέον ἐκινεῖτο.

Ἐκ τοῦ ἀντιθέτου ἄκρου μαῦρον ἀντικείμενον διήλθε, κεκρυμμένον ὑπὸ τὸ ἐντάφιον κάλυμμα καὶ κατόπιν αὐτοῦ καὶ δευτέρα κηδεῖα ἠκολούθει ἀριστερόθεν. Τὸ φέρετρον καὶ ἡ νεκρικὴ πομπὴ ἐπροχώρε ἐν σιωπῇ, ὡς σκιὰ πλά-γόμεναι ἐπὶ λευκοτάτης ὁθόνης.

Ἡ Ἑλένη ἀπεμακρύνετο τῶν ρεμβασμῶν τῆς, ὅταν διέ-κρινε πλησίον αὐτῆς, ἐπαίτιδα, ἥτις ἔσυρε τὰ πέδιλά τῆς. Ἦτο ἡ θεία Φαιτῆ, τῆς ὁποίας ἡ χιών εἶχε καταστήσει πολὺ βρέα τὰ ἀνδρικὰ πέδιλά τῆς ἐσχισμένα καὶ ἐμβα-λωμένα. Οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖ αὐτὴν μεμψιμοιροῦσαν, ἐν τοσαύτῃ εἰδεχθῇ ἀθλιότητι, ἐνδεδυμένην μὲ ρυπαρότατα ράκη· ἦτο πολὺ παχυτέρα, ἢ ἄλλοτε καὶ εἶχε το ὕψος κτηνώδες. μῶλον δὲ τὸν κακὸν καιρὸν, μ' ὅλους τοὺς παγε-τοὺς καὶ τὰς ραγδαίας βροχάς, παρηκολούθει ἐκαστοτε τὰς κηδεῖας, ὅπως κερδοσκοπῇ ἐπὶ τῆς συμφορᾶς τῶν ἐνα-ρέτων, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ὁ φόβος τοῦ θανάτου παρεκίνει πολλοὺς νὰ διδῶσι πρὸς αὐτὴν ἐλεημοσύνην. Ἐπεσκέπτετο λοιπὸν τοὺς τάφους καὶ ἐπλησίαζε τοὺς θρηνούντας ἐπ' αὐ-τῶν εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν ἦσαν πεπνιγμένοι ἐκ τῶν δακρύων· διότι σπανίως θὰ ἠδύνατο νὰ τῆς ἀρνηθῶσιν. Πρὸ τινων στιγμῶν ἀφίχθεῖσα μετὰ τῆς τελευταίας νεκρικῆς συνοδίας· ἐσκέφθη τὴν Ἑλένην, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὴν ἀγνωρίσῃ. Διηγέτο μετὰ λυγμῶν, ἔχουσα τεταμένην τὴν χεῖρα, ὅτι εἶχεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς δύο παιδιὰ, τὰ ὅποια ἀπέθνησκον τῆς πείνης. Ἡ Ἑλένη ἠκραζέτο αὐτῆς ἄφρονος ἀπέναντι τοιαύτης ἀπαντήσεως.

— Τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν φωτιά, ἐξηκολούθησε, τὸ με-γαλειτερον μάλιστα ὑποφέρει ἀπὸ τὸ στηθαί.

Ἀλλ' αἵρνης ἡ θεία Φαιτῆ διεκόπη· κόπως ἐξωγραφί-ζετο ἐπὶ τῶν μυρίων ρυτίδων τοῦ προσώπου τῆς· οἱ λε-πτοὶ ὀρθαλμοὶ τῆς ἦνοιγον καὶ ἔκλειον συνεχῶς. Πῶς! αὐτὴ ἦτο ἡ ἀγαθὴ κυρία! εἶχε λοιπὸν ὁ οὐρανὸς εἰσα-κούσει τὰς δεήσεις τῆς καὶ χωρὶς πλέον νὰ θελήσῃ νὰ δι-καιολογήσῃ τὴν ψευδῆ αὐτῆς ἱστορίαν, ἤρχισε νὰ μεμψι-μοιρῇ μετὰ φλυαρίας ἀνεξαλήπτου. Καὶ ἄλλοι ἔτι ὁδόντες τῇ εἶχον ἀποπέσει· ἡ ἀκοή τῆς εἶχεν ἀμβλυθῇ ἐπὶ μᾶλλον καὶ ἐν γένει εἶπε, ὅλαι αἱ ἀθλιότητες τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, εἶχον ἐπιπέσει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς· ὁ κύριός τῆς τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει καὶ ἔκειτο κλινῆρης ἐπὶ τρεῖς μῆ-νας· μάλιστα τὸ κακὸν τῆς ἀκόμη τὴν ἐκράτει καὶ τώρα εἶχε διασκορπισθῇ πανταχοῦ· μία γειτόνισσα ἔλεγεν ὅτι κάποια ἀράχνη θὰ ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἐντόσθιά τῆς ἀπὸ τὸ στόμα ἐνῷ ἐκοιμᾶτο.

Ἄ! ἐὰν εἶχε τοῦλάχιστον ὀλίγη φωτιά, θὰ ἠδύνατο νὰ θερμάνῃ τὴν κοιλίαν τῆς. Τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῆς θερ-μότητος δὲν τῆς ἔκαμνε καλόν, ἀλλ' ἐστερεῖτο τῶν ὅλων, ἀκόμη καὶ φωσφόρων. Πιθανὸν ἡ κυρία νὰ εὕρισκετο εἰς κανὲν ταξίδιον διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς· ἐπὶ τέλους δὲ τὴν ἀνεῦρεν ὕγιως ἔχουσαν, χαρισιστάτην καὶ ὠραίαν. Ὁ Θεὸς νὰ τῆς τὰ πληρόναι.

Ὅτε δὲ ἡ Ἑλένη ἠρεῖνα εἰς τὸ θυλάκιόν τῆς, ἡ θεία Φαιτῆ ἀνεστέναξε στηριχθεῖσα ἐπὶ τῶν κιγκλίδων τοῦ τά-φου τῆς Ἰωάννας. Αἱ νεκρικαὶ ἀκολουθίαι εἶχον ἀναχω-ρήσει. Εἰς ταρκακείμενόν τι μέρος, εἰς γειτονικὸν τινα λάκ-κον, ἠκούοντο σαφῶς οἱ ρυθμικοὶ κτύποι τῆς ἀξίνης, ἃν καὶ ὁ νεκροθάπτης δὲν ἐκρίνετο ποσῶς. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ γραῖα ἀνέπνεεν, ἔχουσα τὰ βλέμματα προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ βαλαντιῦ καὶ τότε, ὅπως διεγείρῃ πλειότερον τὸν οἶκτον αὐτῆς, ἵνα τῇ δώσῃ μεγαλειτέραν ἐλεημοσύνην, ὡ-μίλησε περὶ τῆς κυρίας Δεβέρλου, ὅτι δὲν ἠδύνατο κανεῖς

νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἦτο χαριτόβουτος καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐγνώ-ριζε διόλου νὰ διαθέτῃ τὰ χρήματά τῆς, καὶ συνεπῶς πα-ρετήρει τὴν Ἑλένην τοιαῦτα λέγουσα. Ἀπετόλμησε μάλ-ιστα νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἱατροῦ. Ὡ! αὐτὸς ἦτο ἀγαθὸς σὺν τὸ χάσιμο ψωμί. Τὸ παρελθὸν θέρος ἔκα-με καὶ ἄλλο ταξιδάκι μετὰ τὴν κυρίαν του. Ὁ μικρὸς του ἔγεινε ὠραιότατο παιδί Ἀλλ' οἱ δάκτυλοι τῆς Ἑλένης, ὅταν ἦνοιγε τὸ βαλάντιον, ἔτρεμον ὀλίγον καὶ ἡ θεία Φαι-τῆ αἰρνηδῶς μετέβλεπε τὸν τόνον τῆς φωνῆς, φαινομέ-νη ἀναίσθητος, σχεδὸν ἐξηγυρωμένη, ἀπλῶς μόνον εἶχε τὴν συναίσθησιν ὅτι θὰ εὕρισκετο πρὸ τοῦ τάφου τῆς θυ-γατρὸς τῆς, καὶ τότε ἤρχισε νὰ στενάξῃ καὶ νὰ θρηνῇ προ-σπαθοῦσα νὰ τὴν συγκινήσῃ.

— Ἦτο τὸ καυμένο τόσον χαριτωμένο κοριτσάκι, μὲ τόσον λεπτὰ χεράκια, τὰ ὅποια μοῦ φαίνεται ἀκόμη πῶς τὰ βλέπω νὰ μοῦ δίδουν ἀργυρᾶ νομίσματα· πόσον μα-κρὰ ἦσαν τὰ μαλλιάκια του! μὲ πόσῃ συμπάθειαν ἔ-βλεπε τοὺς πτωχοὺς, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς βουτυγμένους εἰς δάκρυα· δὲν ἤμπορεῖ κάτω εἰς τὴν γῆν νὰ εὕρεθῇ πηρό-μοις ἀγγελοῦ, ὅσον καὶ ἂν ἤθελε κανεὶς κοσκινήσει τὸ Παισὶν· κατὰ τὰς ὠραίας ἡμέρας, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ φέρῃ μίαν ὠραίαν ἀνθοδέσμην ἀπὸ μαργαρίτας.

Κατόπιν ἐσιώπησεν, ἀνησυχήσασα ἐκ τῆς χειρονομίας, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλένη τῆς διέκοψε τὸν λόγον· ἡ ἀγαθὴ κυρία δὲν ἔκλειε πλέον καὶ δὲν τῆς ἔδωκε παρὰ ἐν φράγ-κον. Ὁ κύριος Ραμβῶδης εἶχεν ἐν τούτοις πλησιάζει ἐκ τῶν ἐπαλλέων τοῦ ἀνδρόν· ἡ Ἑλένη ἔσπευσε νὰ τὸν προῦ-παντήσῃ. Τότε ἡ παρουσία τοῦ κυρίου αὐτοῦ ἐξήστρα-ψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς θείας Φαιτῆς· αὐτὸν ἐκείνη δὲν τὸν ἐγνώριζε.

Θὰ ἦτο βεβαίως, ἄλλος τις νέος, ἔσυρε τὰ πέδιλά τῆς καὶ ἐβαδίζεν ὀπισθεν τῆς Ἑλένης, ἐπευχομένη δι' αὐτὴν πάντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου, καὶ ὅταν ἔφθασε πλη-σίον τοῦ Ραμβῶδου, ὡμίλησε καὶ αὐτὸς περὶ τοῦ ἱατροῦ:

— Ἰδοῦ, ἔλεγεν, ἄνθρωπος, ὅστις ἐὰν ποτε ἀποθάνῃ θὰ ἠκολουθεῖτο ἀπὸ χιλιάδας ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐθερά-πευσε δωρεάν. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι εἶναι ὀλίγον γυναικοθή-ρας· αὐτὸ δὲν δύναται κανεὶς νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Πολλὰ ὠραῖα κυρία τοῦ Παισὶν θὰ ἔλαβον πείραν τῆς ιδιότητός του αὐ-τῆς, ἀλλ' αὐτὸ δὲ τὸν ἐμποδίζει νὰ λατρεύῃ τὴν σύζυγόν του, μίαν τόσον ὠραίαν σύζυγον. Πολλοὶ ἐλάτρευον ἄλλοτε τὴν κυρίαν του καὶ θὰ ἐνομίζοντο εὐτυχεῖς, ἐὰν ἤθελε τοὺς προτιμῇ ἐν τῇ ἀποκαταστάσει τῆς.

Ὁμιλοῦσα ἡ γραῖα, ὑπέβλεπεν τὸν κύριον Ραμβῶδον, ἐνῷ ἐκεῖνος ἠκραζέτο αὐτῆς μετὰ μεγάλης ἀπαθείας. αἱ ἐπικαλούμεναι ἀναμνήσεις, ἐπὶ παρουσίᾳ του, οὐδ' ὅπως ἐπε-σκίαζον τὸ ἱλαρὸν μέτωπόν του. Ἐπίστευσε μόνον ὅτι πα-ρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀκράτητος ὁρμὴ αὐτῆς τῆς ἐπαίτιδος πα-ρηγόησεν τὴν Ἑλένην καὶ ἠρεύνει ἐντὸς τῶν θυλακίων τοῦ ἐνδύματός του καὶ τῆς ἔδωκε ἐλεημοσύνην, ποιήσας πρὸς αὐτὴν συγχρόνως νεῦμα τι ὅπως ἀπομακρυνθῇ. Ὅταν παρετήρησε καὶ δεῦτερον ἀργυροῦν φράγκον, ἡ θεία Φαιτῆ ἐξερράχη εἰς εὐχαριστίας· θὰ ἠγόραζεν· ἔλεγεν, ὀλίγα ξύλα καὶ θὰ ἐζέσταινε τὴν κοιλίαν τῆς, διότι δὲν ὑπῆρχεν, τί-ποτε ἄλλο κατευαστικὸν διὰ τὸ κακὸν τῆς, ἐκτὸς τῆς φωτιᾶς. Μάλιστα, ἔλεγε, ἰδοῦ πραγματικὸν ἀνδρόγυνον τρι-γώνων, καὶ μάλιστα ὅτε ἡ κυρία ἔτεκε κατὰ τὸν παρελθόντα χιμῶνα ἐν κοράσιον, μίαν ὠραιότατην κόρην, τόσον κόκ-κινην, καὶ τόσον παχύν, ὥστε ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ἦτο τεσ-σάρων μηνῶν. Τὴν ἡμέραν τῆς βραπτίσεως, εἰς τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας ὁ ἱατρὸς μοῦ ἔδωκε δέκα φράγκα. Ἄ! αἱ εὐγενεῖς καρδίαι γνωρίζονται· ἡ κυρία τοῦ ἔφερε τὴν τύ-χην, εἶθε, Θεέ μου, νὰ μὴ λάβωσι ποτὲ καμμίαν θλίψιν καὶ ἐπεφόρτιζεν αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς εἶδους εὐλογίας.

[Ἐπταὶ τὸ τέλος].

[Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.